

Nr 517

Av fröken **Sandell m. fl.**, om en allmän översyn av timplanerna för vuxenutbildningen.

(Lika lydande med motion nr 582 i Första kammaren)

Den av alla välkomnade vuxenutbildningen har nu varit i funktion under så lång tid att vissa erfarenheter av skolorganisationen kan redovisas. Den stora uppslutningen ger också belägg för att reformen fyller en mycket stor uppgift, och inte minst av den anledningen bör kursverksamheten följas med stor vaksamhet.

Enligt de timplaner med starkt begränsat timantal som skolöverstyrelsen fastställt att gälla inom vuxenutbildningen har denna grupp av elever satts i ett sämre läge än elever inom ungdomsutbildningen, och många känner sin studiesituation onormalt pressande. Så har t. ex. ämnet historia tilldelats 70 timmar, vilket motsvarar ungefär hälften av det timantal som gäller för andra elever. Detsamma gäller för ämnet samhällskunskap. Där utgörs visserligen studiematerialet till stor del av korrespondenskurs i anslutning till TRU-program, men undervisningen under lärares ledning är begränsad till 61,5 timmar. Detta ämne innesluter i sig geografi, nationalekonomi och statskunskap, och den tid som anslagits skulle, om den överfördes till den treåriga dagkursen, motsvara ett timantal av 2 veckotimmar per år. Uppenbart föreligger stora svårigheter för såväl lärare som elever att uppnå den kontakt som är förutsättningen för ett gott studieresultat. Även om eleverna arbetar i grupper, med tillfällen till diskussion, känner de starkt tidspressen och anser sig inte kunna få tillräckligt utbyte av undervisningen. De vuxna eleverna kan antas vara mer ivriga att lära in kurserna och kan, i många ämnen, få stöd av praktik och egna erfarenheter och därför kanske ha lättare att tillgodogöra sig kunskapsstoffet, men man kan heller inte bortse från att i regel studieövningen från deras skolgång ligger långt tillbaka i tiden och att de inte utan vidare kan ta upp studierna på ett effektivt sätt. Därför spelar lärarhandledningen i många fall här större roll än i den vanliga skolstudiegången.

Det har sagts att vuxenutbildningen inte skall bli en »pluggskola», men under nuvarande tidspress är faran stor för att eleverna upplever den som opersonlig och utan möjlighet till stimulerande samarbete med lärare och kamrater. Med stöd av de erfarenheter som den kommunala vuxenutbild-

ningen hittills givit torde en utökning av timantalet vara välmotiverad.

Vi föreslår därför,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om en allmän översyn av timplanerna för vuxenutbildningen.

Stockholm den 27 januari 1970

Viola Sandell (s)

Gunbjörg Thunvall (s)

Bengt Wiklund (s)
i Härnösand

Eva Åsbrink (s)

Nr 518

Av herr **Skoglund m. fl.**, *angående den medicinska forskningen vid Umeå universitet.*

Utbyggnaden av den högre utbildningen och forskningen i Umeå har skett med både kraft och snabbhet, sedan statsmakterna väl tagit ställning till att göra denna, inte minst från lokaliseringsspolitisk synpunkt, betydelsefulla satsning i övre Norrland. Umeå universitet börjar nu ta formen av ett centrum för kulturella, vetenskapliga och näringslivsfrämjande aktiviteter inom denna del av vårt land. Det är synnerligen angeläget att denna positiva utveckling får fortsätta under 1970-talet.

År 1959 startade medicinsk utbildning i Umeå; till att börja med gällde det utbildning i kliniska ämnen. År 1962 kunde studerande mottas till det s. k. propedeutiska året, och fr. o. m. höstterminen 1965 kan fullständig läkarutbildning givas i Umeå. I höstas kunde man sålunda se tillbaka på tio års medicinarutbildning i Umeå och gjorde detta bl. a. genom att utge en skrift med titeln *Medicinsk utbildning i Umeå 10 år*. Professor Sture Falkmer svarar i denna skrift för ett intressant inlägg om den medicinska forskningens utveckling i Umeå under den gångna tioårsperioden. Falkmer konstaterar bl. a., att om man mäter den vetenskapliga aktiviteten i antalet publicerade originalarbeten och doktorsavhandlingar så har det tagit ca åtta och ca fem år för forskning på de kliniska resp. propedeutiska institutionerna att nå